

Kérjük a szerződés két első példányát aláírva titkárságunknak visszaküldeni szíveskedjék.

Szerződés fordított írói művek kiadására

Körei István

Alulírott Magvető Könyvkiadó (továbbiakban: kiadó) és

Budapest, V. ker. Szemere utca 9. szám

alatti lakos, fordító (továbbiakban: fordító) a 98/1951. IV. 21. M. T. sz., az 1.011-5-67/1951. IV. 26. Np. M. sz. és az 1.011-5-76/1951. VIII. 28. Np. M. sz. rendelet rendelkezései értelmében az alábbiak szerinti megállapodást kötöttük:

1. Kiadó megbízza fordítót Olasz lírai antológiánkhoz szerző Rába György által átadott című, olasz nyelven megjelent olasz eredetiből magyar nyelvre való lefordításával.
2. A kiadó jogot nyer a fordító fenti fordításának a Magyar Népköztársaság területén való magyar nyelvű kiadására, a kézirat elfogadásától számított 20 év tartamára.
3. A fordítás terjedelme A/5 alakban, körülbelül 350 ~~40.000~~ szócikk sor
4. Jelen szerződés mellékletét képező leírásnak megfelelő kéziratot a fordító nyomdakész állapotban legkésőbb 1963. október 26. ig tartozik a kiadónak átadni.
5. A kiadó köteles a mű I. kiadását a kézirat elfogadásától számított négy éven belül kiadni.
6. A fordítói jogdíj 40.000 »n«-es ívenként soronként kategóriának megfelelően Ft 3-5.- Ft.
7. A mű bolti árát és nyomdai kiállítását a kiadó a legjobb belátása szerint állapítja meg.
8. Külön kikötések:
 - a) A fordítás a 4. pontban foglalt határidőig írógépen átfűtéssel készült 2 példányban szállítandó le. A határidő be nem tartása miatt 98/1951. IV. 21. M. T. sz. rendelet 8. §-a értelmében a kiadó a fordítói jogdíjából a késedelem minden megkezdett hónapja után 5 százalékot vonhat le.
 - b) Ha a fordítás a fordító hibájából stiláris szerkesztésre szorul, ennek költségét a fordító jogdíjából le kell vonni. (1.011-5-76/1951. VIII. 28. Np. M. sz. rendelet 5. §.)
 - c) Ha a fordítás minősége jobb vagy rosszabb, mint amilyen munkát a fordítóval azonos kategóriába tartozó fordítók általában teljesíteni szoktak, a kiadónak joga van az eggyel magasabb vagy alacsonyabb kategóriának megfelelő díjat fizetni. (1.011-5-67/1951. IV. 26. Np. M. sz. rendelet 5. §.)
 - d) A fordító köteles a kéziratot a mindenkorai nyomdai szabvány előírásainak megfelelően elkészíteni. Nem megfelelő formában készített kézirat átírásának költségeit a kiadó a szerzői jogdíjából levonhatja.
 - e) Ha a fordító a korrektúra alkalmával a kézirathoz viszonyítva változtatásokat eszközöl, az ennek következtében a kiadóra háruló többletköltségnek 5 százalékát meghaladó része a fordítói díjból levonható. (1.011-5-67/1951. IV. 26. Np. M. sz. rendelet 10. §.)
9. Az ügylet egyéb feltételeire a 98/1951. IV. 21. M. T. sz., az 1.011-5-67/1951. IV. 26. Np. M. sz. és az 1.011-5-76/1951. VIII. 28. Np. M. sz. rendeletek rendelkezései irányadók.

Budapest, 1963. október 10.

Előttünk, mint tanúk előtt:

(fordító)

(kiadó)

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST V., NÁDOR U. 31.
TELEFON: 122—251
EGYSZÁMLA: MNB 46

Kérjük hogy, a II. megállapodás két első példányát aláírva szerk. titkárságunknak visszaküldeni szíveskedjék

Eörsi István
Budapest
V.Szemere u.9.

a XV. századi olasz lírai
Utalással antológia című fordítás
kiadása tárgyában 1963 évi október hó 10. napján kötött szerződésünk
6/a pontjára, közöljük, hogy az Önt megillető honorárium ívenként (verssoronként)
4.- Ft alapján kerül elszámolásra.

Budapest, 1964. április 18.

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ
MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, V. NÁDOR U. 31.

13/31523. Franklin-nyomda

Ilvén Jan

Ellenőrző szerkesztői jelentés

Börsi István műfordításai

Giorgio Caproni: A vitorlás

1. izzólámpa
2. görcsös
3. átengedték a Paradicsomot /lemondtak a Paradicsomról/

Giorgio Caproni: Divertimento

1. kórusait bontotta ki bennem
a megdőlt liguriai vitorláknak
/csapatostal bontotta ki bennem a megdőlt liguriai vitorlákat/
2. Mögöttem halakból
és kerek szemekből barázda húzódt...
3. amely Róma
ólomkamráiban még marja
hangomat és uralkodik rajta
4. Bennem éppen az az óra volt pontosan
5. lányok, akiknek szemében
a lélekzet pirosságával, a fényel
fekete világok
parttalan vize van
amely önmagába zárkózik
/a habok simasága alatt/
6. Ez a mondat az olasz szövegben nem szerepel.
7. Lányok, akiknek keskeny
és sósizü csipője
mindig egyformán ismétli
a turbékolást, amely a galambok
kebléből száll fel.

Kardos Györgynek

A Magvető Könyvkiadó Igazgatójának

Válaszul április 18.-án kelt értesítésére közlöm, hogy a "XX. századi
olasz lírai antológia" c. kötet számára készült fordításaim 4 Ft.-os sor-
díj szerinti elszámolásába nem nyugszom bele. A kiértékelést igazságtal-
lannak és egyben jogtalanak is tartom.

1963. okt. 10.-én kelt szerződésünk 8 c. pontja kimondja, hogy "Ha a
fordítás minősége jobb vagy rosszabb, mint amilyen munkát a fordítóval
azonos kategóriába tartozó fordítók általában teljesíteni szoktak, a kia-
dónak joga van az eggyel magasabb vagy alacsonyabb kategóriának megfelelő
díjat fizetni." Mármost szerződések tucatjaival bizonyíthatom, hogy for-
ditásaimat az Európa Könyvkiadó, a Móra Ferenc Könyvkiadó és a Magyar He-
likon Könyvkiadó mindig öt forintos sordíjjal fizette ki. Ha kell, irás-
sal igazolhatom, hogy soha más honoráriumot számomra nem állapítottak meg.
Ezt a "rangomat" a Magvető Könyvkiadó is elismerte, amikor a Jevtusenko-
kötetben szereplő fordításomért 5 forintos sordíjat fizetett. Ezek szerint
tehát szóbanforgó fordításaim alatta maradnak a tőlem megszokott szintnek.
Csak hogy a kötet szerkesztője, Rába György költő a legjobb véleménnyel
van rólam, és szükség esetén meg fogom kérni, hogy ezt írásban is igazol-
ja. A kontrolszerkesztői jelentés is kedvező volt. Vajon miféle mércék és
szempontok működtek közre abban a személyes döntésében, amely most arra
kényszerít, hogy ezzel a hosszú levelemmel untassam?

Hivatkozhatnék arra, hogy a munka sürgősségére való tekintettel nekem
magamnak kellett nyersfordítót keresnem, akit saját zsebemből fizettem ki,
s így sordíjam tulajdonképpen csak három forint. De ez most lényegtelen,
hiszen ezt a levelet sem a háromszáz forintos kár miatt írom, hanem mert
nem szeretnék belenyugodni abba, hogy oktalanul sérelem ért. Kérem, vizs-
gálja felül személyesen fordításaimat, vagy kérje ki még egyszer a kötet
szerkesztőjének vagy lektorának véleményét. /Az utóbbit én magam nem is
ismerem./ En mindenesetre el fogom küldeni fordításaim másolatát az Író-
szövetség műfordítói szakosztályának is, hogy a szakosztály vezetősége
véleményezze munkámat. Nagyon sajnálnám, ha emiatt Ön presztizskérdést
csinálna: au ügyből, de az embernek apró igazságairól sem szabad önként le-
mondania. Egyébként többször nem kell ilyesmi miatt bajlódnia velem: be-
látható időn belül nem óhajtok a Magvető fordítói között szerepelni.

Budapest, 1964. május 3.

Tisztelettel

/Eörsi István/
Bp. V. Szemere u. :. I. 3.

MAGVETŐ

K Ö N Y V K I A D Ó

BUDAPEST V., NÁDOR U. 31.

TELEFON: 122—251, MŰSZAKI OSZTÁLY: 313—995

EGYSZÁMLA: MNB 46

BUDAPEST 1964. május 13.

ÜGYINTÉZŐJÜK:

ÜGYINTÉZŐNK:

TÁRGY:

Ikt: 834/64

E ö r s i I s t v á n

B u d a p e s t V . ,

L S z e m e r e u 9 . I . 3 .

Azon nem tudok Önnel vitatkozni, hogy tiszteletdíjának megállapítása igazságtalan-e. Sem Ön, sem én bizonyára nem vagyunk mentesek a szubjektivitástól. A jogtalanság kérdése viszont egészen más ügy. A szerzői jogi rendeletek egyaránt kötelezőek Önre is, rám is. Azért intézkedik a rendelet től-ig bértételekkel, hogy a végzett munka értékének megfelelően náanszirozási lehetőség legyen. A rendelet sehol nem intézkedik arról, hogy mindenkinek minden munkájáért a rendeletben megengedett maximális összeg kerüljön kifizetésre. Ha minden esetben automatikusan a maximumot kellene fizetnünk, nem lenne szükség a bértétel alsó és felső határának meghatározására.

A tiszteletdíj végleges megállapítása a kiadó jogköre, ebben külső szerv véleménye vagy más presszió nem játszhat szerepet. A rendeletek értelmében szabtuk meg tiszteletdíját, jogtalanságról tehát szó sem lehetett.

Ami pedig azt a közlését illeti, hogy belátható időn belül nem óhajt a Magvető fordítói között szerepelni - sajnálattal tudomásul veszem. Minden törekvésünk arra fog irányulni, hogy elzárkózó elhatározása ellenére se kényszerüljünk kiadói munkánk beszüntetésére.

Tisztelettel

/Kardos György/

igazgató

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST V., NÁDOR U. 31.

Kardos Györgynek

A Magvető Könyvkiadó Igazgatójának

1964. május 13.-án kelt levelét - mával olyasmire felel, amit nem állítottam, és válasz nélkül hagyja, amit irtam - nem veszem tudomásul. /Utolsó mondatáért - amelyre nyilván nagyon büszke - fogadja elismerésemet./

Budapest, 1964. május 18.

Mély tisztelettel

/Eörsi István/

Bp., V. Szemere u. 9. I. 3.

Budapest, 1964 június 24

Hiv. szám:

Tárgy:

Jelöl:

Eörsi István
B u d a p e s t

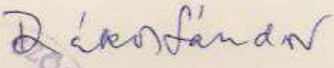
A Műfordítói Szakosztály vezetősége f. év június 15-én megtárgyalta Eörsi István és Vidor Miklós beadványát. Eörsi és Vidor elvi döntést kért a vezetőségtől a Magvető Könyvkiadónál megjelenő "XX. századi olasz lírai antológia" számára készült fordításai színvonaláról.

A vezetőség előzetes főkérése alapján Kardos Tibor professzor mondott szakértői véleményt a fordításokról.

Kardos professzor megállapította, hogy filológiai hűség szempontjából mind Eörsi, mind Vidor eléri azt a fokot, amit a műfordítótól meg lehet követelni. A hermetikus költők fordítása különösen nehéz feladat - Eörsi és Vidor azonban ezeket a költőket is minimális hibával fordította.

Ami a fordítások színvonalát illeti: igényes, szép művészi munkát végzett Eörsi is, Vidor is. Egyik-másik fordításuk bravuros. Véleménye szerint mind Eörsi, mind Vidor fordításai megütik a legmagasabb műfordítói kategória mércéjét.

Kardos professzor véleményével a vezetőség - mind a színvonal, mind a kategorizálás kérdésében - egyetért s ezt az álláspontot a maga részéről is megerősíti.

/ Rikos Sándor /
Műfordítói Szakosztály titkára

MAGYAR ÍRÓK SZÖVETSÉGE
BUDAPEST VI.
BAIZA UTCA 18.

Kardos Györgynek

A Magyar Könyvkiadó Igazgatójának

Van szerencsém közölni Önnel, hogy az Írószövetség Műfordítói Szakosztálya f. év június 15.-én megvitatta a "XX. századi olasz lírai antológia" számára készült fordításaim színvonalát. A szakosztály állásfoglalását Rákos Sándor, a szakosztály titkára június 24.-n kelt levelében hivatalosan tudatta velem. Eszerint fordításaimról Kardos Tibor professzor mondott szakvéleményt. Megállapította, hogy munkám a filológiai kúség szempontjából "eléri azt a fokot, amit a műfordítótól meg lehet követelni". Fordításaim színvonaláról szólva "igényes, szép művészi munkának" mondta teljesítményszemélt, sőt egyik-másik fordításomat "bravurosnak" nevezte. Véleménye szerint fordításaim "megütik a legmagasabb műfordítói kategória mércéjét". A Rákos Sándor aláírásával és az Írószövetség pecsétjével ellátott levél így fejeződik be: "Kardos professzor véleményével a vezetőség - mind a színvonal, mind a kategorizálás kérdésében - egyetért, s ezt az álláspontot a maga részéről is megerősíti."

Tudom, hogy az Írószövetség véleménye a Kiadót önmagában véve semmire sem kötelezi. Mégis úgy vélem, az Ön által szubjektívnek nevezett véleménykülönbségünk eldöntéséhez a kötet szerkesztőjének egyértelmű véleménye mellett újabb objektív szempontot kaptunk. Rákos Györgynek, Kardos Tibornak és az Írószövetség Műfordítói Szakosztálya vezetőségének ~~közös~~ egybehangzó értékelése nagyon kellemesen érint engem, mert műfordítói teljesítményem és végzett munkám társadalmi megbecsülését látom benne. Ezek után alig tudom elképzelni, milyen indokok késztethetnék Önt arra, hogy ragaszkodjék régi döntéséhez. Ha azonban mégis ez következne be, és én e hónap tizenötödikéig nem kapnék értesítést arról, hogy érdemesnek talál a munkám színvonalának megfelelő, 8t forintos sordára, akkor legnagyobb sajnálattal műfordítói rangom és munkám erkölcsi megvédése érdekében, kénytelen leszek követelésemet - szerződésünk 8 c. pontjának értelmében - bírói úton érvényesíteni.

Budapest, 1964. július 4.

Mély tisztelet

/Eörsi Istv

T. Kerületi Biróság!

1963. október 10.-én szerződést kötöttem a Magvető Könyvkiadóval; ebben vállaltam, hogy a "XX. századi olasz lírai antológia" c. kötet számára "körülbelül 350 sornyi" verset lefordítok. A megállapodásnak eleget tettem, a kéziratot - 325 verssort - időben átadtam. A Kiadó arra kötelezte magát, hogy soronként "kategóriának megfelelően 3-5 Ft.-ot" fizet munkámért. Ennibe a feltételbe beleegyeztem, mert - mint ezt az Európa Könyvkiadó, a Móra Ferenc ifjúsági Könyvkiadó és a Magyar Helikon Könyvkiadó kérésre kiadott hivatalos irásaival igazolni tudom - fordításaimért mindenkor a maximális 5 forintos alapsordíjat kaptam, így hát nem gondolhattam arra, hogy "kategóriának" más sordíj felel meg. Annál is kevésbé kellett ezzel számolnom, mivel ezt a "rangomat" korábban a Magvető Könyvkiadó is elismerte, amikor a Jevtuzsenko-kötetben megjelent fordításomért 5 forintos sordíjat fizetett.

Ezek után meglepetéssel kellett tudomásul vennem, hogy a Kiadó április 18.-án kelt levelében fordításaimért 4 forintos alapsordíjat ajánlott fel. A szerződés 8 c. pontja szerint "Ha a fordítás minősége jobb vagy rosszabb, mint amilyen munkát a Fordítóval azonos kategóriába tartozó fordítók általában teljesíteni szoktak, a kiadónak joga van az eggyel magasabb vagy alacsonyabb kategóriának megfelelő díjat fizetni." /1011-5-67/1962.IV.26.Np.M.sz. rendelet 5.§./ A Kiadó tehát nyilván azon a véleményen volt, hogy az olasz antológia számára készített fordításaim nem érik el a tőlem megszokott színvonalat. Ezt a véleményt alaptalannak tartom, egyrészt mert munkámat nagy szeretettel és gondossággal végeztem el, és meg is vagyok vele elégedve, másrészt mert a kötet szerkesztője, Rába György költő a kézirat átvétele és elolvasása után küldte velem, hogy véleménye szerint fordításaim a kötet legjobbjai között foglalnak helyet. A 4 Ft.-os sordíj szerint elszámolásról szóló megállapodást tehát nem írtam alá, és kértem a Kiadót, vizsgálja felül fordításaimat és változtassa meg döntését; a Kiadó azonban május 13.-án kelt levelében azt felelte, hogy a munka értékelésében egyik fél sem lehet "mentes a szubjektivitástól", de eljárása jogos, ezért nem módosítja elhatározását.

Mivel azonban engem ennek az Ugyanakkor az oldalsó oldalánál lényegesen jobban érintett vonatkozása: műfordítói teljesítményem védelme, és az az igény, hogy munkámat ne lehessen önhatalmú eljárással "lefölözni", fordításaim másolatát elküldtem az Irószövetség Műfordítói Szakosztályának véleményezésére. A Szakosztály titkára, Rákos Sándor költő 1964. június 24.-én kelt, és a Magyar Írók Szövetsége pecsétjével ellátott hivatalos levelében értesített a Szakosztály vezetőségének eljárásáról és döntéséről. Eszerint fordításaimat Kardos Tibor professzornak, az Rótvös Loránt Tudományegyetem Olasz Tanszéke vezetőjének adták át szakvéleményezésére. Kardos professzor szerint fordításaim "filológiai hűség" szempontjából... elérik azt a fokot, amit műfordítótól meg lehet követelni", művészi szempontból pedig "igényes, szép művészi munkának" nevezte őket, sőt egyik-másik fordításomat "bravurosnak" mondta. Véleménye szerint fordításaim "megütik a legmagasabb műfordítói kategória mércéjét". Rákos Sándor levele így fejeződik be: "Kardos professzor véleményével a vezetőség - mind a színvonal mind a kategorizálás kérdésében - egyetért, s ezt az álláspontot a maga részéről is megerősíti." Kardos Tibor és a Műfordítói Szakosztály vezetőségének véleményéről levélben tájékoztattam a Kiadót, de e szubjektívnek semmiképp sem mondható szakvélemények éppúgy nem változtatták meg elhatározását, mint korábban Rába György szakvéleménye?

Az előadottak alapján a Magvető Könyvkiadó ellen

k e r e s e t t

terjesztek elő és kérem, szíveskedjék az alperest a soronkinti 1 Ft. összegű fordítói díjkülönbözet vagyis összesen 323 Ft. és a perkültség megfizetésére kötelezni!

Budapest, 1964. július 25.

Tisztelettel

Előttünk mint tanak előtt:

/Eörsi István/

Pesti Központi Kerületi Bíróság.

9.P. 88.829/1964/1.szám.

V é g z é s :

Försti István felperesnek Magvető Könyvkiadó alperes ellen 323 Ft műfordítói díj és jár iránt beadott keresetével a bíróság a Pp. 23. §. 1./ bekezdés g./ pontja alapján figyelemmel a Pp. 129.§-ára a Budapesti Fővárosi Bírósághoz átteszi, mert a szerzői jogból eredő per elbírálása a budapesti fővárosi bíróság hatáskörébe tartozik.

Ez ellen a végzés ellen, annak kézbesítésétől számított 15 nap alatt fellebbezésnek van helye.

Budapest.1964. évi július hó 29. napján.

Kiadmány hitelesül:

Szue.
kiadó.

Dr.Vámos Ernő *sk.*
tanács vezető.

Kedves Pista,

1964.X.8.

kérésedre közlöm azt a szerkesztői véleményemet, hogy az általam gondozott, a Magvető számára készült "Modern olasz költők" antológiájában szereplő fordításaidat a leg-sikerültebbek közé számítom. Egyébként, ha nem tudnád, felhívom figyelmedet, hogy egyik kitűnő fordításodat - Caproni: Divertimento - a rádió-nak készített és a nyár végén sugárzott Mai olasz költők c. összeállításomba is bevettem.

Szeretettel üdvözöl

Katalin

Tisztelt Fővárosi Bíróság!

Alulírott Kőrsi István felperes és Magvető Könyvkiadó alperes,
alanti közös kérvényünkben

b e j e l e n t j ü k ,

hogy a 25.P.28.783/1964.számú perünkben peren kívüli egyez-
séget kötöttünk, ezért mint peres felek együtt és közösen kér-
jük a fenti per megszüntetését azzal, hogy egymással szemben
perköltség megállapítást nem kérünk.

Budapest, 1964. november 13.

Előttünk, mint tanúk előtt:

Nagy Lászlóné
Bp. X. Kerepesi út 142.

Polgár Pálné
Bp. VI., Lenin utca-15.

Tisztelettel:

Kőrsi István

Kőrsi István
felperes

Magvető Könyvkiadó
alperes képviselőjeként

Propper László
Dr. Propper László
vezető jogtanácsos

Feljegyzés

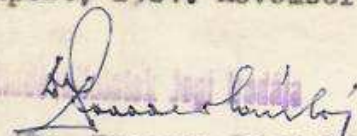
A mai napon a Magvető Könyvkiadó alperes és Körösi István felperes között a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban levő 25.P.28.783/1964.számú perben a következő peren kívüli egyezség jött létre:

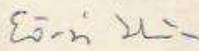
A Magvető Könyvkiadó alperes kötelezi magát arra, hogy Körösi István felperes peres követelésének teljes és végleges kiegyenlítésére összesen 338.- azaz Háromszázharminnyolc forintot, a jelen megállapodás keltétől számított 6 nap alatt felperesnek kifizet. Ebből a 338.-Ft-ból 15.-Ft eljárási illeték.

Az egyezségi összeg felperes lakására, Budapest V., Szemere utca 9. utalandó.

A peres felek megállapodtak abban, hogy az 1964.évi november hó 27.napjára kitűzött tárgyaláson nem jelennek meg, illetőleg közös kérelemben kérik - a jelen peren kívüli egyezség alapján - a per megszüntetését azzal, hogy a peres felek egyaráltal szemből perköltséget nem kérnek.

Budapest, 1964. november 13.

/Dr. Propper László/
vezető jogtanácsos
a Magvető Könyvkiadó alperes
képviselőjében

/Körösi István/
felperes

Előttünk, mint tanak előtt:

Magy Lászlóné
Bp. I. Keresztúri ut 192.

Polgár Pálné,
Bp. V. Lenin ut 15.

A Budapesti Fővárosi Bíróság.

25 P. 28.783/1964/3.

V é g z é s.

Eőrsi István felperesnek - Magvető Könyvkiadó alperes ellen szerzői jogdíj iránt indított perében a fővárosi bíróság a **pert** megszünteti.

A végzés ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s:

Peres felek a 3.sorsz. alatt bjtetott beadványban közösen kérték a per megszüntetését, s ezért a bíróság a Pp.157.§.f/ pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A költségviselés kérdésében a határozathozatal mellőzte, mert perköltség megítélését egyik fél sem kérte.

Az 1964. november 27. napjára kitűzött tárgyalási határnapot hatályon kívül helyezi, feleknek megjelenni nem kell.

Budapest, 1964. november 19.

Déri András sk.
ülnök

dr. Bogdán Sándor sk.
a tanácselnöke

Bocskai Béláné sk.
ülnök

A kiadmány hiteléül:

Handwritten signature
adm.